

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARA AÍ MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

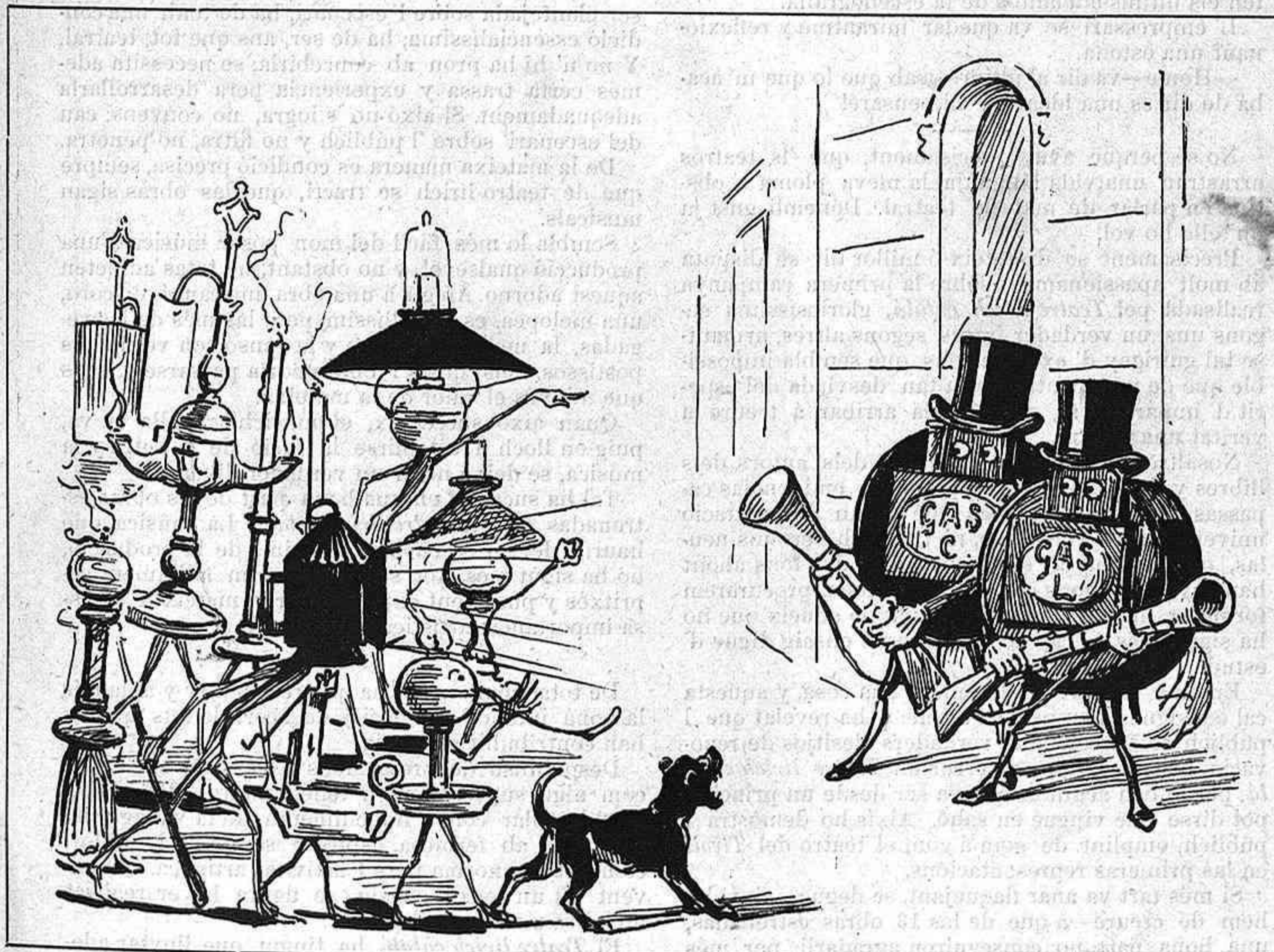
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

MANIFESTACIÓ CONTRA 'L GAS

—No guanyaréu, farsants. Som petits, pero som més que vosaltres.

CRÓNICA

L'altre dia 'm deya un empresari de teatros:
—Ja ho veu, per més que las empresas fassan, la gent no vé.
—¿Y á qué atribuheix vosté aquest retraiment del públich?

—A que durant la Quaresma las iglesias, y en especial las de las ordres religiosas, ens están fent una competencia desesperada. Cregui que si las cosas van seguint aquest rumbo, á Barcelona, dintre de un parell d'anys, els teatros permanixerán tancats, á lo menos durant la temporada de Quaresma.

—Podrían fer una cosa.

—¿Qué?

—Sustituir las funcions. Despedir cómichs, cantants, bailaríns y contractar jesuítas, caputxíns, dominicos, montant exercicis espirituals y altrás prácticas piadosas ab tots els grans recursos que permeten els últims adelantos de la escenografía.

L'empresari se va quedar mirantme y reflexionant una estona.

—Home—va dir al últim—¿sab que lo que m'acaba de dir es una idea? ¡M'hi pensaré!

No sé perque avuy precisament, que 'ls teatros arrastran una vida lánquida, la meva ploma s'obstina en parlar de materia teatral. Donemli gust ja qu'ella ho vol.

Precisament se discuteix ó millor dit se disputa ab molt apassionament sobre la primera campanya realisada pel *Teatre lírich catalá*, gloriosíssima segons uns; un verdader fracás segons altres, armant-se tal guirigay d'exageracions, que sembla impossible que de una controversia tan desviada del esperit d'imparcialitat, se 'n puga arribar á treure la veritat una y clara.

Nosaltres que no tenim á molts dels autors dels llibres y de las partituras per unas eminencias capassas de medirse ab las que gosan de reputació universal, com volen uns, ni tampoch per uns neulas, que no han de sortir may més del fons ahont han caygut, segons els altres pretenen, procurarem formular un judici desapassionat de aqueix que no ha sigut més, al cap-de-vall, que un ensaig digne d'estudi.

En ell s'ha revelat clarament una cosa, y aquesta cal consignarla en primer terme: s'ha revelat que 'l públich de Barcelona té verdaders desitjos de renovació teatral. L'idea de crear un *Teatre lírich catalá*, per lo ben acullida que va ser desde un principi, pot dirse que vingué en saó. Aixís ho demostrá 'l públich, omplint de gom á gom el teatro del *Tivoli* en las primeras representacions.

Si més tart va anar flaquejant, se degué—aixís ho hem de creure—á que de las 13 obras estrenadas, una bona part no conseguiren agradarli, per més

que algunas—tres ó quatre—meresquessen y alcancessin ab justicia 'l seu aplauso.

Si totas haguessen sigut com *L'alegría que passa* y com *Picarol*, per parlar de las més ajustadas á las exigencias escénicas, ó á lo menos com *Cigalas y formigas*, tan discutida, pero de un valor poétich inqüestionable ó com *La Rosons*, quadro plástich de un efecte molt intens, avalorat ab las millors pessas musicals de las moltas que pel *Teatre lírich* ha escrit en Morera, llavors podria assegurar-se que l'ensaig havia resultat afortunadíssim.

Però las més no tingueren de molt ni la consistencia, ni 'l mérit artístich de las citadas... algunas fins hauria sigut millor no posarlas en escena, y aixó feu que 'l públich, al principi tan devot s'anés tornant una mica incrédul, y que 'ls entusiasmes de un principi anessin degenerant en reserva, y en alguna ocasió fins en desengany.

Y es que 'l Teatro es un camp erissat de trenca-colls. No tothom té aptitud per trepitjarlo. Se naix autor dramátich, com se naix poeta. Tota idea pera ser plantejada sobre l'escenari, ha de tenir una condició essencialíssima; ha de ser, ans que tot, teatral. Y no n'hi ha prou ab concebirla; se necessita ademés certa trassa y experiencia pera desenvoluparla adequadament. Si aixó no 's logra, no convens; cau del escenari sobre 'l públich y no filtra, no penetra.

De la mateixa manera es condició precisa, sempre que de teatro lírich se tracti, que las obras sigan musicals.

Sembla lo més fácil del mon posar música á una producció qualsevol, y no obstant, no totas admeten aquest adorno. Afegir á una obra una cansó, un coro, una melopea, es senzillíssim; pero las més de las vegadas, la melopea, el coro y la cansó son verdaders postissos, dels quals l'obra podria passarse'n, sens que minvés el valor de la mateixa.

Quan aixó succeheix, el músich treballa en vá, puig en lloch d'establirse la fusió de la lletra y la música, se deixa notar un verdader divorci.

Tal ha succehit en una bona part de las obras estrenadas en el *Teatre lírich catalá*. La música que hauria de ser essencia de l'ánima de la producció, no ha sigut més, tot sovint, que un aditament capritxós y purament extern, y per lo mateix d'escassa importancia artística.

*
*
*

De totas maneres hi ha que reconeixer y aplaudir la bona intenció y 'l desitj de acert de tots quants han contribuít al ensaig.

Despúllinse de pretensions excessivas si es cert, com algú suposa, que 'n tenen moltas. Res prava tant de volar com l'impedimenta de la vanagloria. Treballar ab fermesa, aspirant sempre á lo millor, es una bona norma pera l'activitat artística. Qui ha vent fet un senzill ensaig, se figura haver realisat un'obra mestra, está perdut.

El *Teatre lírich catalá* ha tingut que lluytar ade-

més ab las modestas condicions dels intérpretes. Ab un arreplech de cómichs, plens sens dupte de bona voluntat, pero de condicions deficientes, no pot adelantarse molt pel camí dels grans éxits. Cantants sense veu no sonan bé per més que 'ls compositors s' escarrassin en escriure pessas molt inspiradas.

Aixís s' ha donat el cas freqüent, en algunas obras del *Teatre líric*, de cantarse moltas pessas desde dintre 'ls bastidors, per compte de alguns cómichs sense condicions vocals pera cantarlas ells davant del públich. Aixís s' efectua ab la cansó del Mestre de *Oigalas y formigas*; aixís ab el cant de la *Rosons*. Hi ha hagut un' obra, *El llop pastor*, en la qual totas las pessas foren cantadas desde dintre y per distintas personas de las que havían de cantarlas. El timbre de la veu del cómich y del cantant se donan bofetadas y, naturalment, desapareix tot l' efecte escénich, establintse una convenció de tot punt inadmisibile.

L' ensaig ha tingut fi, y si nosaltres ens hem entretingut en senyalar las principals deficiencias, consti que ho hem fet no per mortificar als iniciadors de una idea que tenim per bona y practicable, sino al objecte d' alentarlos en el sentit de que quan determinin prosseguirla, hi posin tots els sentits.

Cinch mesos tenen de coll, si es cert, com s' assegura, que per l' agost pròxim donarán principi á la segona serie de funcions...
Traballin, qu' en cinch mesos pot ferse molt.

Baix la base de las obras que s' han salvat y que venen á demostrar que l' primer ensaig no ha sigut del tot estéril, búsqüinne d' altrás que tinguin condicions acep-

tables, descartant sense pietat las que no vajan prou bé, que aixó ja 's veu, per més que 'l Teatro siga sempre un viver de sorpresas.

Y procurin, sobre tot, organizar una companyia de las millors condicions possibles. Sense bons actors, sense cantants que tingan veu y sápigán de cantar, es impossible que pugan viure y prosperar un *Teatre líric*, per molt gran que siga l' amor que 's tingui al renaixement del art de la terra.

El públich ha demostrat clarament sas propicias inclinacions. Procuris que la llevor siga de bona mena, que 'l conreu siga esmerat, y la cullita será segura y gloriosa.

P. DEL O.

CARTA OBERTA

Que á n' á mi mateix m' escrich per qué soch mon milló amic.

Estimat Agustí: Ja se lo que t' está passant y á fé qu' es un cas xocant y que molt me va estranyá.

Es á dir que la xicota per quí tu estavas *xalat* á la fresca t' ha plantat dante una solemne *pota*; que sens mica de prudencia

vos heu quedat, *á la cuenta*, ella, al sol que mes calenta, tú, á la lluna de Valencia; y anantsen ella ab el *mano* que diuhen que té *calés* te deixa ab un pam ó mes *d' alló* que indigna al *Cyrano*?... pues mira, no es res de estrany ni aixó t' ha de acobardir. ¿Que 't planta? Donchs, *á vivir* y tal día farà un any.

OPERACIÓ SUSPESA

—¿Qué 'n farém ara, don Manuel, de tot aixó?
—Benet, no t' espantis: ja servirá un altre día.

MARS MARSOT

Es el mes dels temporals,
el de las fredas ventadas,

¿Casarse ab un altre vol
perque 't veu d' hermillia laci?
Li dius que no se 'n desfassi
que aquet coló 's durá molt.
Y li recordas de pas
tots los paperots que ha fet,
lo que ha enrahonat, y clá y net
li cantas el cartipás.
Li dius que té molta barra,
després de empendre la lluyta
fer moralment una truyta
de bunyols y butifarra.
Després de darte la *lata*
omplinte de confiansa
matarte aixís la esperansa
ab aquesta *mala pata*...
Després de ferte rondar
per la nit el seu balcó
á punt d' agafá un doló
reumátich articular...
Després que ab tan poca *lacha*
ha embrutat tant de paper
y ha donat feyna al carter,
y posava *hayer*, ab ache...
Després de fer tant abús
del cor y del sentiment,
del amor, del greu torment,
y d' altres frases al ús.
Després de moure matraca
ab el *papá* y la *mamá*
que no ho volían, cambiá
tan despressa de casaca...
Després de tot el bullit
que pel barri haveu armat,
quan tothom se n' ha enterat
diu que t' entornis al llit...
Ferte aquesta *xarranada*
es cosa que á mí 'm confón
y ó no tiene corazón
ó hi tindrà una ensiamada.

Per altra part, considera
que t' ha fet un gran favor,
y agrahéixli de tot cor
encare que t' exaspera.
Recobras la llibertat,
pots buscar lo que 't convé,
pots fer lo que 't vinga bé,
pots torná á sé aixelabrat;
tens dret d' anar de conquista,
trasnotxar y armár bullits,
sens que ningú 't vinga ab crits
ni 't vulga passar revista,

pots freqüentar los saraus
y armar allí rebombori
y si 't pega pel casori
te casas y santas paus.
Buscas xicota com cal
guapa, honrada, prima y neta,
que se li hagi mort la *gueta*
y que t' *habilli* algún ral.
Sobre tot ten molt cuidado
ab aquest avís darrer,
els malsdecap ab diner
son *tortas* y *pan pintado*.
Olvida ja á la perjura,
tréula á bossins del teu cor
y remey al teu dolor
trobarás y 'l teu mal cura.
Treu del altar de ton pit
¡¡¡ah!!! la imatge que 't profana,
que 's casi ab l' altre pavana,
y li fassi bon profit.
Si estás cansat de estar bé
y 't pega per la casulla,
no cridis ni moguis bulla,
ja t' he dit lo que has de fé.
Busca una que tingui rals
y en lo seu cor fas desgracias;
després ja 'm darás las gracias.
Ton amich

AGUSTÍ FALS

A LAS FOSCAS

Deu va dir: *Fassis la llum*; pero las empresas d'
alumbrat van aumentar tant las tarifas, que 'ls gre-
mis van contestar: *Fassis la fosca*.

Y á las foscas estém.

Las companyías productoras empenyadas en no
cedir, alegant que 'l negoci va per terra, y que al do-
nar el gas y l' electricitat al preu corrent, si no hi
perden, poch se 'n hi falta.

Els consumidors, per la séva part, armantse de
paper y llapis pera treure comptes, y demostrant com
dos y dos fan quatre que las companyías s' están ri-
fant al públich y que per trenta céntims pot molt bé
donarse un metro de gas superior y cinquanta neu-
las per torna.

Y las autoritats, per alló de que mentres no 's
pertorbi l' ordre material no hi fá res que 'l mon s'
enfonsi, creuhadas de brassos, deixant que 'ls con-

y el de las exhibicións
inesperadas.

UNA SOSPITA

Lo qu' es nosaltres ja 'ns hem menjat la partida. Aquest descalsament de la Casa Gran, es el preludi de la desaparició del edifici, tot d' una pesa.

sumidors tirin per una part y las companyias per un' altra y la ciutat quedi en tenebras.

L' argument de las empresas d' alumbrat es el de sempre: la puja dels cambis, l' encariment dels carbóns. Cert es que desde que van dirho, els carbóns s' han embaratit y 'ls cambis están de baixa; no importa. Las empresas son entitats sérias y quan dihen una cosa no la retiran tan fàcilment. ¿Van comensar ab la cansó dels carbóns y 'ls cambis?... Donchs ab aquesta cansó seguirán, encare que 'ls cambis se posin á xavo y 'ls carbóns vajin á donar.

—Tancarém las aixetas—han dit els consumidors, agotada la forsa persuassiva.

—Tanquéu lo que volguéu—ha respost el sindicat eléctrich-gasseós, arronsantse desdenyosament d' espatllas.

—Donchs ¡mori 'l gas!

—¡Mori!—han cridat milers de barcelonins, corrent á abaixar el metxero.

—¡Mori la bombeta eléctrica!

—¡Mori!—ha repetit l' eco, ressonant en la obscuritat.

Lo que mes sorprén al espectador imparcial d' aquest conflicte es la impassibilitat ab que l' arcalde sembla contemplarlo.

—No 's llessa cap crit subversiu—dirá ell:—no 's trenca cap vidre... ¿Per qué m' hi haig de ficar? Tan duenyas son las empresas de mantenirse en la séva negativa com els consumidors de quedarse á las foscas. ¡Que s' arreglin!—

¡Que s' arreglin! Lo que fá molta gent, en lloch d' arreglarse, es desencaminarse, pervertirse y dir una pila d' heretjias d' un calor excessivament accentuat.

Ahir m' ho assegurava un botiguer que sempre s'

havia distingit per la séva moderació y bons sentiments:

—¿Sab qué m' ha resultat d' aquesta *huelga* del gas? Que m' hi tornat petrolero.

—¿Vosté?—vaig fer jo, verdaderament sorprés.

—Sí, senyor, petrolero: vull dir que á casa no 's gasta mes que petroli.—

Altres s' inclinan á la espelma, y encare que aixó sembla no tenir cap significat, hi ha que considerar que de l' espelma al ciri la distancia no es molta.

—¿Y qué?—replicará algú, no veyent cap perill en aquesta proximitat.

—¿Y qué?—Que si la gent comensa per las espelmas y acaba pels ciris ¿quin paper desempenyarà Barcelona, davant del mon civilisat, al presentárseli iluminada á tall d' iglesia, ara sobre tot que las brisas anticlericals comensavan á orejar l' atmósfera?—

Els uns, petroleros; els altres, sagristans; l' alfa y l' omega de la política, ballant amigablement el mateix ball de protesta.

¡A tals inesperats *lios* ens han portat las empresas iluminadoras, ab la séva desenfrenada codicial...

Pero no enfondím mes en la qüestió desde 'l punt de vista filosófic-social, y examiném-la lleugerament en el seu aspecte estétich y práctic.

En una ciutat com Barcelona hi ha gent de totas classes. Individuos que cada vespre tenen un ral per anar al café y una pesseta pera entrar al teatro, y ciutadans que tot s' ho miran de portas enfora y que ni per la salvació de la séva ánima—admetent que 'n tinguin—se gastarian cinch céntims.

L' única diversió nocturna que aquests darrers se permeten, es passejar per la Rambla y pel carrer de Fernando, encantantse davant de las botigas y fent un detingut exámen dels quadros, jerros, ninas,

RATAS D' IGLESIA

Una abonada á tots els sermóns.

corbatas, cròmos, joyas, parayguas y artículos de pastisseria en els aparadors exposats.

Avuy, aquesta diversió tan honesta com barata, ha desaparegut. A entrada de fosch moltes botigas se tancan. Altras conservan las portas obertas, pero 'ls aparadors restan á las foscas ó ab els transparents abaixats. Un s' atura davant d' un escaparate qualsevol, y després de mitj hora de mirar, acaba per no sapiguer si lo qu' está contemplant es un *palo* de Jacob ó 'l retrato del nou bisbe.

¿En qué s' han d' entretenir avuy els que cada vespre surten á donar un vol, sense ganas de gastar diners, ó sense diners ab tot y las ganas?

Mantenir aquesta obscuritat, que 'ls priva d' entregarse al seu ignocent *sport* de tafanejar botigas, ¿no es sumirlos en la mes negra—ó quan menos la mes fosca de las desesperacions?

Una gent que may han cambiat res ni en sa vida han sentit parlar de Cardiff ¿per qué ha de sufrir las conseqüencias de la puja dels cambis y del encariment del carbó?...

Y ara, per acabar, mirémnos un moment l' assumpto á través del cristall de las costums.

La materia es espinosa. Els castellans, mestres

en el ram d' anar á las palpentas, ho diuhen molt bé ab la séva proverbial eloqüencia: *de noche, todos los gxtos son pardos.*

Si de nit passa aixó ¿qué no succehirá quan á mes de ser de nit s' apaga 'l gas y l' eléctrica clou las parpellas?

L altre vespre, en un carrer del casco antich, fosch com una gola de llop, un jove enamorat estava cantant sense reparo:

Tanca la espita, salero,
táncala, que 'l gremi ho vol,
y per las nostras cosetas
no necessitém claror.

¿Es precís anyadir res mes?

Ja ho veuhen las empresas d' alumbrat. Si no per consideracions económicas, per respecte á la moral, s' haurían de deixar tallar bonament de la capa.

Cantars com el que acabém de transcriure no necessitan comentaris:

Mes aviat necessitan metxerós.

A. MARCH

LAS EMINENCIAS

—De dos buenos mozos sé
que no tienen quién les ladre.
—El uno es V., compadre.
—Compadre, y el otro V.

«L' obra d' en Xó es lo mes sublim y artístich qu' ha vist la llum d' ensá que 'l mon es mon; resplandeix en tota ella el diví geni de son valent y original autor.

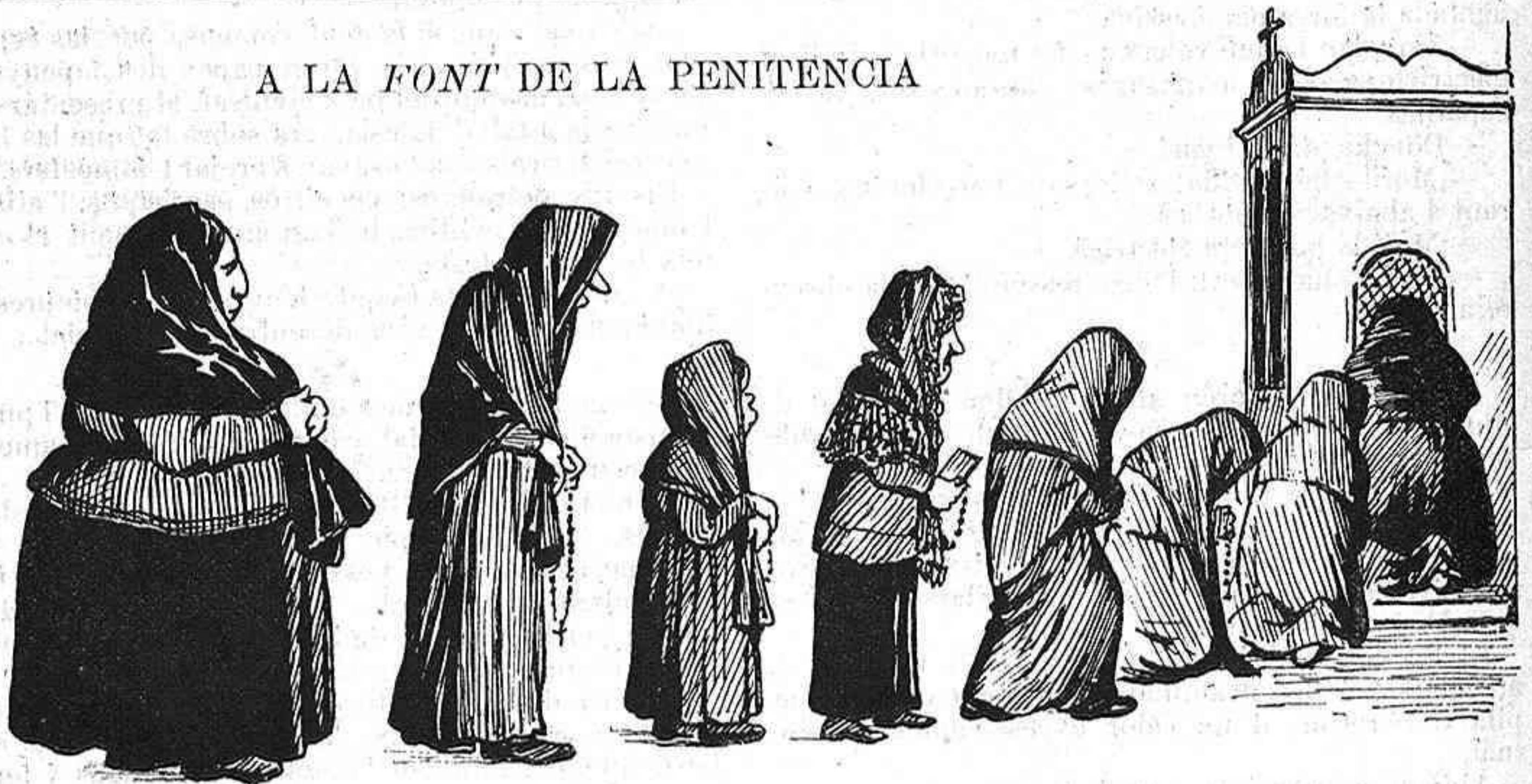
Deixant arreconats els antichs motllos ha obert en Xó per l' art nous horitzons.

Y quí no pensi aixís es un imbécil y un ignorant y un ximple y un ninot.»

(Del periódich L' ANSIA
orgue d' en Pó y en Gó.
Revista d' arts y Uetras
firmada per en Pó.)

«Boca abaix las *Patums* indiscutibles que semblavan sagradas per tothom! En *Pere*, com en *Pau* y en *Berenguera* qu' han adquirit flamants reputacions no son res mes qu' uns neulas y uns imbécils. No hi ha ningú mes eminent qu' en Pó.

A LA FONT DE LA PENITENCIA

—¿Quí es l' últim?

MURMURACIONS

—¿La coneix? Es la Electricitat; aquesta senyora que ab l' excusa del alsa dels canvis y la puja del bacallá, tractava d' explotar la bona fé del públich.

LA VEDA

El guarda 's planta al mitj del bosch, y descargolant un gran paperás plé de sellos y rúbricas, llegeix en veu alta:

—«En virtut de lo preceptuat en la llei tal y qual; Queda desde 'l día 15 de Febrer establerta la veda.»

Y se 'n va.

Quan el guarda ha desaparegut, els animalets que poblan el bosch y que no han perdut del discurs una sola paraula, surten dels seus amagatalls donant mostres de la més viva admiració.

—La vedal...

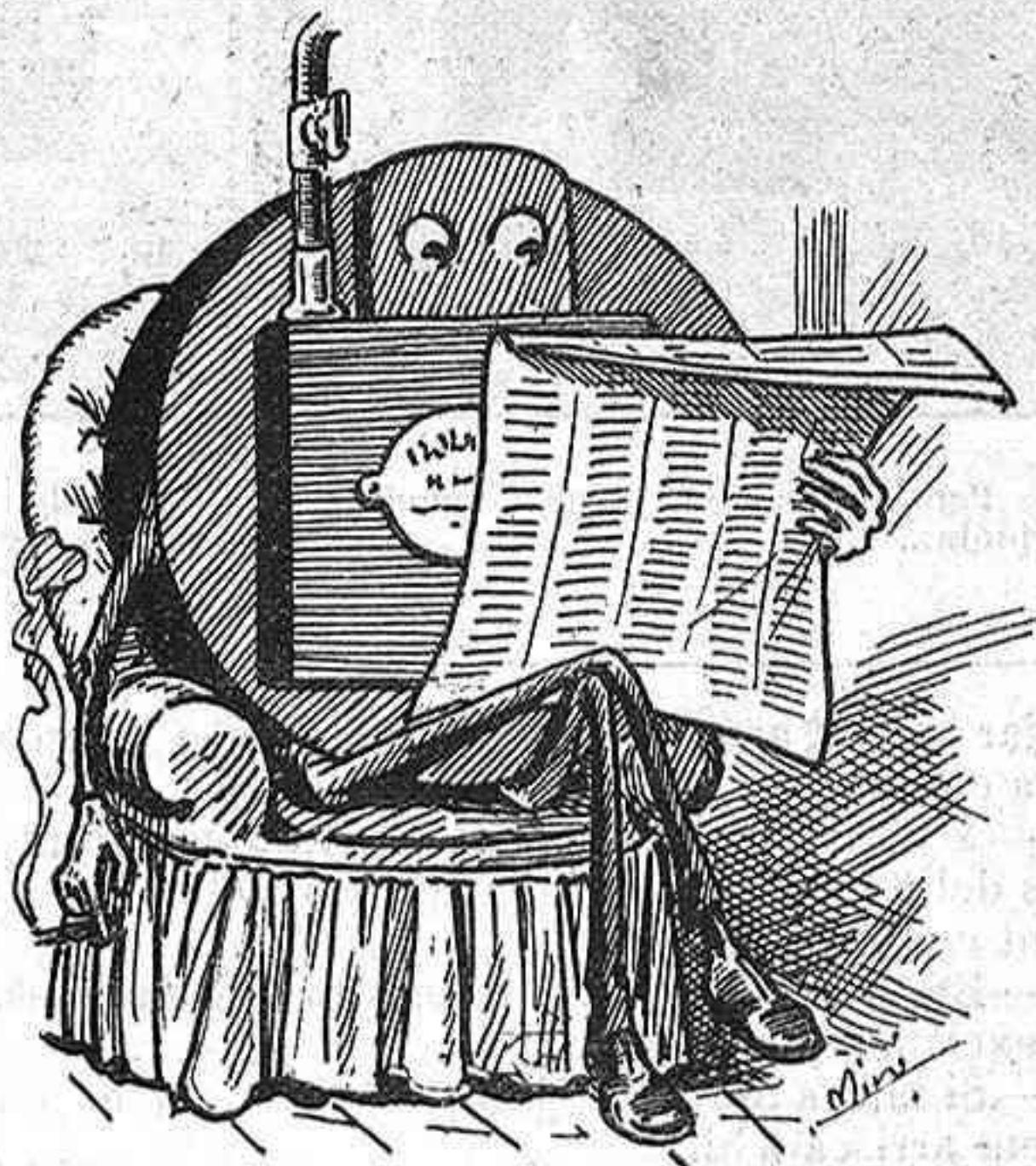
—Queda establerta la vedal!

—¿Qué voldrá dir aixó de la veda?...

Una llebra, tan lleugera de llengua com de camas, treu als pobres animals del apuro.

—Jo ho sé—diu posantse al mitj del rotllo:— Aquest día, escoltant una conversa d' uns cassadors, vaig sentir que 'n parlavan.

ENTERANTSE DEL CURS DE LA MALALTIA

«La huelga de los consumidores de gas continúa cada día con más entusiasmo.»

—¿Vols t' hi jugar que si aquests feligresos son una mica tossuts, acabarán per fastidiarme?

Ell es l' únich que té sentit artístich y sabiesa y fondos... y daixós...»

(De la revista MANDRA que fan en Gó y en Xó. Elucubració crítica firmada per en Gó.)

«Sens dupte qu' es en Gó el de mes empenta dels intellectuals que fan soroll. Entre 'l jovent que l' art modern cultiva sobressurt sobre tots com un colós aquest que al sol anunci de sas obras fá estremir d' emoció casi mitj mon. ¡Quína ánima! ¡quín neuros! ¡quína grapa! ¡Si sembla de París aquest xicot!»

(Del senmanari L' AYRE que té per redactors á Tó y Xó. De la crónica firmada per en Tó.)

«En Xó se 'n va á París hont li preparan un tech en honor seu els super-homs. «En Pó está fent una obra que sens dupte farà quedar boca badats á tots.» «En Gó no gosa á dar un llibre al públich perque tem sos efectes destructors. «En Xó ja fuma ab pipa.» «En Pó renega.» «En Pó va estrená ahí uns elástichs nous.»

(Gacetillas que duhen á cada tres per dos la MANDRA, L' ANSIA y L' AYRE de 'n Tó, de 'n Xó y de 'n Gó.)

¡Y quedan proclamats tres eminencias en Xó, en Gó y en Tó!

JEPH DE JESPU

—¿Qué es?
 —La veda vé á ser una especie de prohibició de cassar. Durant aquest període, las armas reposan... y nosaltres també.
 —¿Es á dir que aquesta disposició está dictada á favor nostre?
 —Sí, amichs meus: els homes, encare que salvatjes, tenen una temporada de bons sentiments.
 —¡Viscan els homes!—cridan las ignocentas bestioletas, entregantse als més exagerats transports d'alegría.
 —Vet' aquí—diu una guatlla—que ara podém pas-

—¿Per qué 'ns las deuen tenir els homes aquestes consideracions?...
 —El remordiment, la veu de la conciencia, l'instint del bé, qu' encare que adormit, viu sempre en el fons del ánima...
 La estrepitosa riatllada d' una perdú posa fi á aquest candorós diálech.
 —¡Qué 'n sou de tontos!—díu l' expert animal de las potas vermellas:—¡Anar á suposar que 'ls homes han establert la veda pel bé nostre! ¡Anar á buscar en ells sentiments altruistas!
 —¿Qué vols dir?

En aquell moment sona un tiro, y un conill queda extés en mitj del grupo.
 —¿Y la veda?—diuhen els altres animals escapantse com uns mals esperits.
 —Deixeuvos de tonterías—exclama la perdú, buscant discretament un bon amagatall:—els homes no més inventan las lleys, pera tenir després el gust de no cumplirlas.

MATÍAS BONAFÉ

«Es una colección de gritos recojidos en el taller, en el campo, en el arroyo, en la vida.
 »Son los gritos de los que sufren.»
 Tal es, en efecte. Las baladas que conté tancan un gran fondo de compassió social. Concebudas ab riqueza de imaginació, están escritas ab un vigor de istil que revela en el Sr. Pí una ploma forta y acerada posada al servey dels que sofreixen, víctimas de las injusticias sociales.
 Son llibre fá sentir, y es digne de ser llegit.

LA MUERTE DE LOS DIOS (Juliano de Apóstata).—Novela de DEMETRIO DE MEREJKOWSKY.—Encare que

LA DONA ADVOCAT

Casada y mare de familia, avans que tot saludo al tribunal.

La justicia necessita un impuls, y qui ha de donarli es la dona.

La dona, sí, senyors; la dona, qu' es el defensor natural del débil, de la viuda, del orfe.

¡Veyessiu la clientela que 'm proporciona el meu doble carácter de dona y mare!

Diréu, potser, que ab el paper de mare ja 'n tindria prou...

¿No sabeu que pera ser mare es precis casarse y que avuy per casarse cal tenir dot?

¿Qué mes natural, donchs, que guanyarse aquest dot ab l' exercici del dret?

Pero... permeteu, el meu angelet plora...

El tribunal ja 'm concedirà cinch minuts per donarli mamar.

¡Xucla, rateta! Feste fort, creix, perque puguis ser un home útil, un Krüger, un Nansen, un Li-Hung-Chang.

No hi ha res com una mare instruhida... y lletrada, pera encaminar bé als fills.

Esteune convenuts: se pot ser bona mare y bon advocat.

Saludém l' aurora dels nous temps, dels temps en que la dona 's cuydará de tot.]

Y no volgent cansar mes l' atenció del tribunal, poso fi á la meva arenga. He dit.

sejar per tot arreu y pendre 'l sol, sense la més petita engunia.

—Y corre montanya avall y montanya amunt, lliures del temor de las escopetas—anyadeix un conill fent una cabriola.

—Encare que á quatre passos hi hagi un cassador—exclama una llebra.

—Si tant á aprop es, potser no que no es convenient arriscars'hi.

—¡Per qué no! ¿Y la veda?

—¡Ah, bé, aixó sí! La ley es terminant: «Desde 'l quinze de Febrer...»

—Escolteu: jo hi sigut engabiada, hi viscut entre la gent y sé 'l cóm y 'l per qué de moltes cosas. Els homes son una colla de bárbaros, y si han inventat aixó de la veda ho han fet únicament perque ara es l' época de la cria y convé que neixin bestias novas, que en son temps servirán d' entreteniment al cruel cassador...

—¡Ah!—exclaman els pobres animals, una mica desilusionats:—De manera que de tot' aquesta filantropía no 'ns queda més que 'l període de veda.

—¡Ni aixó! O sino, ja ho aniréu veyent: fiheuvos de la veda... y no correu.—

LLIBRES

PRELUDIOS DE LA LUCHA.—Baladas de F. PÍ Y ARSUGA.—L' autor dedica la séva obra als que foren sos companys de Universitat, quinze anys enrera, quan frequentava las aulas. ¡Quants d' ells portats pels vents de la fortuna ó per las borrascas de l' adversitat han anat dispersantse sense que l' amich, el company de aquells días felissos, tinga avuy ni tan sisquera noticia de la séva sort definitiva!

El Sr. Pí defineix perfectament el carácter de son llibre en aqueixa dedicatória, quan diu:

de distint autor, es aquesta novela digna pariona de la titulada *Quo vadis?*, á qual género pertany.

Com aquesta pinta ab gran riqueza de colorit una de las épocas mes interessants de la decadencia del imperi romá, posant de relleu la gran figura de *Julia*, l' enamorat de la civilisació grega, que ab tots sos esforços no pogué contenir l' invasió creixent de la creencia cristiana.

De aquesta classe de novelas, producte de un fondo estudi de l' antigüetat, pot dirse lo que 's digué en son temps de las de Walter Scott, aixó es, que son mes certas que la mateixa historia. De totas maneres, encare que no fos aixís, sempre oferirían la ventatja de despullar á la historia de la séva aridés, contribuhint, per aquesta

causa, mes que cap estudi històric, á la ilustració del públich.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Petrilla ó el cura de Tours, por *H. de Balzac*.—Esmeradament traduhida per *D. J. García Bravo*, forma part de la biblioteca de obras completas del immortal novelista que vé donant á l'estampa la casa Tasso, en condicions económicas assequibles á todas las fortunas. De manera que qui avuy no llegeix las obras del pare de la novela moderna, es porque no vol.

Quintín Trastienda, de *Sebastián Gomila*.—Agotada rápidamente la primera tirada de aquesta obreta, s'ha posat á la venda la segona. Ja recordarán els lectors los elogis que al apareixer li dedicarem, ab els quals han coincidit diversas autoritats literarias, que han calificat l'obra de intencionada y primorosament concebuda y escrita.

RATA SABIA

PRINCIPAL

La inauguració de la série de funcions per la companyia de la Tubau, que havia de tenir efecte 'l día dos del corrent mes, va ser aplassada per demá dissapte.

Creyém que demá va la definitiva, ab *La corte de Napoleón*. ¡Paraula d'emperador!

LICEO

¡Quín gran músich es en Ricardo Strauss!

Ja 'l concixíam els barceloníns; ja en el *Lírich* ens havia fet saborejar dos de sas obras mes hermosas: els poemas sinfónichs *D. Joan y Mort y transfiguració*; pero ab tot y valer tant s'han quedat enrera, gracias á la genial esbranzida de l'últim que ha escrit, titulat: *Una vida d'héroo*, qu'ell en persona ha vingut á dirigir, causant en l'auditori una impresió de pasme y obtenint un dels éxits mes grandiosos qu'hem presenciat may en un teatro.

DOS PARDALS D' UN TRET

—¡Una espelma! Aixís, de passada que perjudico al gas, revento á la Cerillera.

Quí no vulga creure en la idoneitat del art musical pera descriure no ja sols els esclats del sentiment, sino las evolucions de la pensa, será precís qu' escolti, programa en má, l'obra mestre del gran compositor, y reconeixera fins á quín punt d'expressió justa, se fixan en l'esperit las visionés per ell concebudas y desarrolladas.

Aquella música no té sols sons: té també líneas arquitectónicas, contorns escultòrichs y un devassall de colors brillantíssims, enlluernadors, fós tot en una sola y única creació admirable. L'héroo de Strauss viu y palpita, com un colós, en cada una de las sis parts que constitueixen el poema. Se presenta gran y ple de magestat, lluyta després ab la befa de la ignorancia, s'adorm en els brassos del amor, batalla y vens als seus enemichs, adquireix després la serena tranquilat que li permet dedicarse á las obras pacíficas, s'entrega á la soletat de la naturalesa, y s'extingeix per fi dolsament, mes gran ell sol que tot el mon que no ha sigut capás de compéndre'l.

Tota aquesta evolució de la poemática figura apareix tractada ab una riquesa de tons y de matisos maravellosa. Aquella música inspiradíssima y que técnicament es fins avuy l'última paraula de l'armonía, dimana directament de la escola wagneriana; pero en punt á originalitat y forsa sugestiva qualsevol diria qu'escedeix á la del immortal mestre. Es alguna cosa com un gran monument destinat á senyalar l'entrada del sigle XX.

Després del Hércules de Bayreuth semblava que no pogués haverhi un mes enllá; pero Strauss l'ha trobat aqueix mes enllá passant ab l'esbranzida del géni las columnas del *Non plus ultra*.

ROMEA

Per divendres s'anuncia l'estreno de un arreglo francés de 'n J. María Pons, titulat: *Viatje urgent*.

L'anirém á veure, per mes que 'ns plauria mes empendre aquest viatge en companyia de un'obra catalana completament original.

TÍVOLI

Casi 'ns felicitem de no haver pogut anar á veure l'estreno de *Els primers frets* de l'Ignasi Iglesias, á causa de trobarnos dissapte al vespre ausents de Barcelana. Perque hem sentit contar que hi hagué en el Teatro una explosió d'entusiasme, y un calor d'amistat, capás de fondre la neu que ompla la escena durant los actes segon y tercer... Un periódich hi ha que consigna que 'l senyor Iglesias va sortir masegat de tantas abressadas com varren ferli.

Donchs bé: á pesar d'aquestas demostracions, reveladoras d'un gran éxit, el dilluns estava 'l teatro casi buyt... y el fret era horrible.

En tals condicions las obras se poden jutjar mes fredament... y per tal motiu repeteixo que 'm felicito de no haver pogut assistir al estreno, porque quan l'entusiasme no es ben justificat y se surt de fogó, pot fins arribar á desviar el judici imparcial y recte.

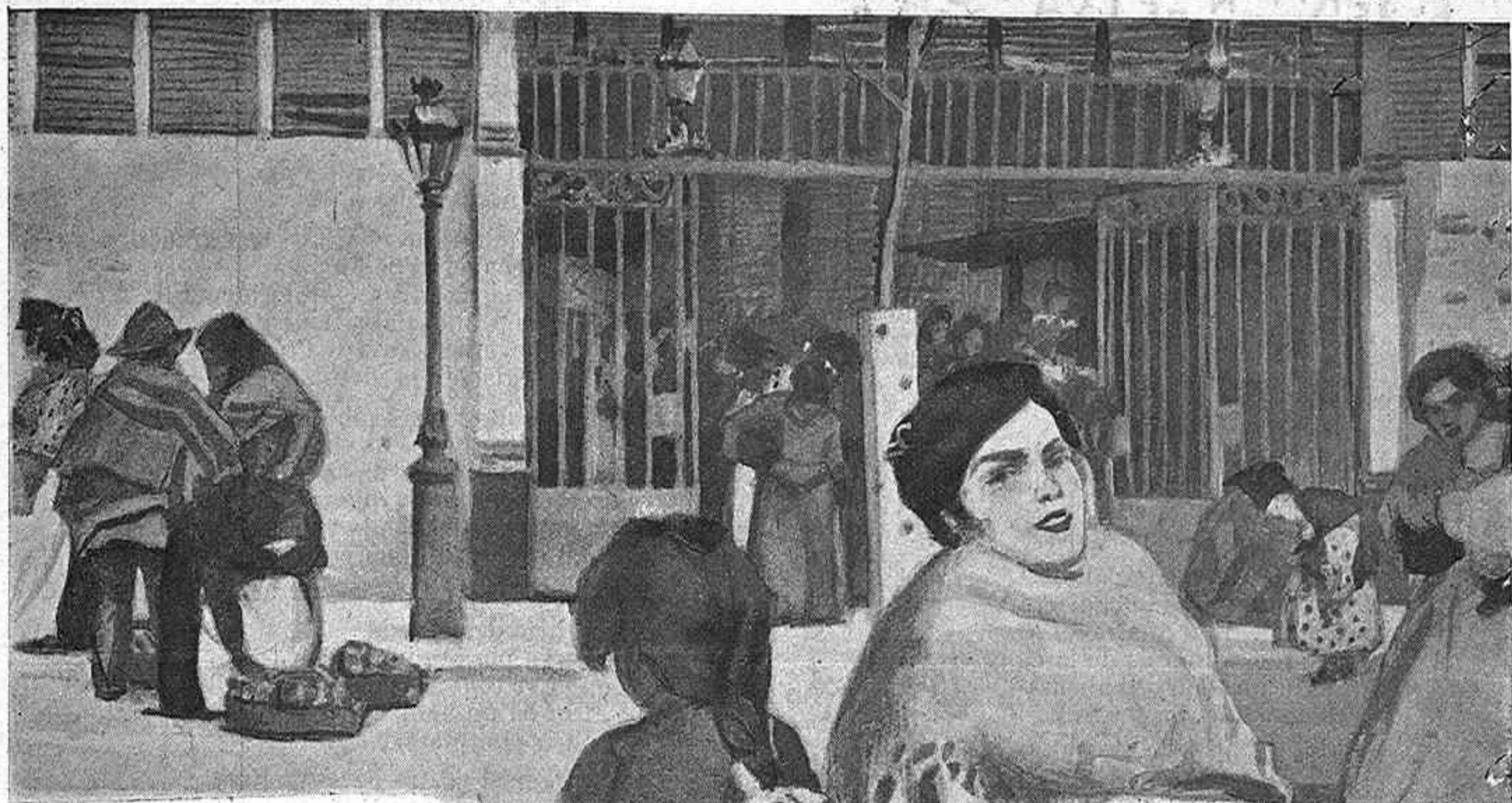
L'última obra de l'Iglesias no es un drama: l'autor el califica de poema dramátich. Tant se val: es una producció escénica y com á tal deu jutjarse. En aquest concepte es falsa, falsíssima en tota la seva extensió. Falsa l'acció, falsos els personatjes, fals fins el llenguatge que parlan la major part d'ells.

No hi ha pare que tregui al seu fill de casa, llansantlo á lo desconegut, á través de la neu, sols per haverlo fet avi, existint allí una mare que s'hi oposa. No hi ha tampoch porqueyrola de uns sentiments tan refinadament delicats que 's negui á revelar quí es l'autor del fill, qual naixement dona lloch á la seva expulsió de la masía, ¡Y qué dirém de la llarga pelegrinació qu'empenen á través de la neu aquella parella de desventurats! ¿Cóm l'amor patern no 'ls dona forsas pera lluytar? Aquella resignació ab la desgracia no té res de humana.

En Lary, sobre tot, sempre llagrimós fins á la monotonía, sembla un benaventurat. Y ¿cóm, si es, conforme apareix, un sér tan deprimít, tan poqueta cosa, llansa, al anarse'n de casa, aquell valent apóstrofe al seu pare, y al final de l'obra aquell crit de desesperació al capellá, quan veu que 'l fill se li ha mort y diu que va á oferirlo sol? Entre aquests dos rasgos de carácter, no hi cab tota aquella passivitat poruga, sense iniciativas, mes propia de un beneyt que de un home.

Además la contextura de l'obra es molt deficient. Lo drama s'inicia en l'acte primer, y s'acaba allí mateix. Los actes segon y ters, repléns d'episodis, forman un epílech que no pot interessar, porque á despit de aquella

TORNANT DEL MERCAT

peregrinació l'acció ha terminat, està acabada la substància dramàtica.

Fins en el llenguatge hem notat ab extranyesa que 'l Sr. Iglesias se mostrés tan esllanguit, qu' en molts passatjes, el diàlech y las narracions careixen en absolut de vibració.

En tots aquests conceptes tenim *Els primers frets* per una de las obras més primas de son autor, y ja 's veu ab aixó quant lluny d' oscas estém de aquells que van aplaudirla ab tan deliri, prenent per art nou una producció que no té base escènica, pobre, migrada, y sobre tot convencional.

La execució molt cuidada, y las dos decoracions degudas als Srs. Moragas y Alarma verdaderament magníficas. No parlem del coro del Sr. Morera, porque, sense estar mal, careix en absolut de importància.

NOVEDATS

La Vitaliani es una de aquelles actrius que quant mes se las veu mes s' imposan.

Té talent y sab ferlo va'er en la composició dels tipos perfectament estudiats y sostinguts, y principalment en l'explosió de las passions dramàtiques, en que hi posa tota l'ànima, y arrastra sempre al públich.

L' hem vista en *La casa paterna*, en *La principesa Giorgio*, en *Dionisia* y en la *Tosca*, y en totas aquestas produccions de un ordre tan variat ha sapigut guanyarse merescudas ovacions.

Es una pena que 'l públich no ompli cada nit el teatro, per quant la Vitaliani s' ho val, y s' ho mereixen també sos dignes companys, per l'homogeneitat de son treball, que 'ls permet donar á

quantas produccions representan un ajust de conjunt deliciós.

CATALUNYA

La sarsueleta *Ligerita de cascos*, lletra de 'n Sinesi Delgado y música de 'n Torregrossa, correspon plenament al seu títul. Es una producció lleugera en tota l'extensió de la paraula, de acció bastant lánquida, pero ab un diàlech, á lo menos ben escrit, digne de la ploma de 'n Delgado.

Tampoch la música es cap cosa del altre mon. No obstant, sobresurt un vals que cantan ab molta gracia la Sra. Campos y 'l Sr. Pinede.

N. N. N.

CANTARS BILINGÜES

*De su carencia de pelo
se dolia ayer un calvo
y jo 'm queixo de que 'm costa
de tallarme'l bastants quartos.*

MANSO N.º 1.º

*El querer á una mujer
no es ninguna tontería:
la tontería més gran
es durla á la vicaría.*

*— Seré fiel hasta la muerte—
una niña me decía,
y passats quatre ó cinch mesos
la vaig trobar... fent de dida.*

M. VILADOMS

*Si las mujeres mandaran
en vez de mandar los hombres,
¡pobre mon, cómo quedaría:
estaría fet un' olla!*

PEP DE LA FRUYTA

—Per avuy, encare
poch ó molt, comprém;
dintre d' uns quants días
ino sé 'l que farém!

III

A LAS SOLTERAS DESINVOLTAS

*Na-ra-na-ra, caprichosas,
de costumbres licenciosas,
yo gallardo y quelavera...
(No sé d' ahont.)*

A vosaltras avuy me dirigeixo,
estranyas criaturas
que viviu en un mon sense ideals,
amb el cor atrofiat d' emocións puras,
el fetje plé de pedras
y el cap plé de pardals.

A vosaltras, lleugeras papallonas,
qu' en busca de negocis,
batent d' alas voltéu qualsevol llum;
á vosaltras que, á impuls de la clorosis,
fingiu un foch qu' abrusa
ab cors que son tot fum.

Poseuvos la má al pit y siguéu francas,
coquetas sarauhistas
que us arregléu el cap á la *dernier*:
¿quín profit vos darán vostras conquistas?
Jo crech que no han de darvos
ni gloria ni diner.

De perfil sembléu verges del gran Vinci;
vostre somrís es plácit;

pero cap de vosaltras s' ha atrevit
á mostrá al mon ab el seu rostre tácit,
de sa hermosa *Gioconda*
la calma d' esperit.

Inútilment fingiu l' amor als homes;
que ab el vostre desfici
no logréu sino ferlos mes corfrets;
vostres fochs passionals son d' artífici
igual que 'ls corre-camas,
las piulas y 'ls cohets.

Prou disfrutéu d' un *àngel*, d' una gracia
d' escayenta bellesa
mentres hi ha als ulls esclat de joventut;
pero, al pas d' una rialla malentesa,
els primers frets de l' ànima
vos glassan la virtut.

Per xó á molts homes (oh àngels pornogràfichs!
tímits que no us coneixen,
feu enrogir dels peus fins al clatell,
al observar del modo que us engreixen
una historia ben verda
ó un renech ben vermell.

Vostre *esperit de cós*—en Schopenhauer
diria desseguida—
se conserva per ara immaculat,
mes en el *yo conscient* de vostra vida
hi ha un hàbit (*sic.* vergonya)
per complert desflorat.

Pera purgar el vostre pecat d' Eva
avans del Dies II-la,
en primer lloch fugiu d' homes madurs;
consultéu á n' en Kempis, prenéu til-la...
ó cridéu als bomberos
si no hi ha altre recurs.

Penséu que *valtras*, del pecat sou l' esca;

¡ANIMARSE, REGIDORS!

Si l' Ajuntament fos lo que ha de ser, secundaría la huelga dels barceloníns, apagant els fanals de la vía pública.

NOTA QUARESMAL

¡Tristos días de dejuni!

procuréu ser senzillas;
y, si pot ser, tinguéu sempre present
qu' en aquest mon tan plé de *samassillas*
ademés de sé honradas,
semblarho es convenient.

FRA NOI

ESQUELLOTS

A la confabulació de las empresas de alumbrat, per escanyar als seus clients, ha hagut de respondre necessàriament la confabulació dels industrials, negantse á consumir un fruit, que quant mes barato hauria de ser mes car s' expén.

A entrada de fosch se tancan las botigas, y Barcelona presenta l' aspecte de una ciutat morta.

Las empresas s' havían proposat riure's de Barcelona, y 'ls botiguers fan la fosca perque no 's vegi com aquellas volen riure's d' ella.

La campanya iniciada pels síndichs dels gremis deurían seguir-la tots els particulars.

Quan deixés d' encendre's l' últim metxero, y l' última bombeta d' electricitat, las empresas demanarían perdó per la séva extemporánea golafretería, perque 'ls augments que han introduhit son capciosos, no tenen rahó que 'ls aboni, y sols poden sostenirse per medi de l' inteligencia previa entre totas las entitats productoras de llum, ansiosas d' enriqueirse á tota costa.

No caldría sino que exigissen l' us de uns metxeros en forma de trabuch, y que 'l gas al eixir, cridés xiulant:—Diners ó la vida!

Y quan vejessin que de diners no n' hi ha, y que la vida cada hu se la defensa, dirían:—Torném als preus antichs... y olvidis tot lo passat.

Pero succeheixi lo que succeheixi, fora del cas també que l' autoritat municipal prengué cartas en l' assumpto.

Ab sols dir que hi ha motius fundats per creure que 'ls contadors, de un quant temps ensá, marcan un gasto de gas molt superior al que realment se consum, n' hi ha prou per justificar plenament l' intervenció de l' autoritat municipal.

Un contador es una mida, com un metre, com un pes; y si 'ls metres y 'ls pesos están subjectes á la visura permanent, no s' explica perque no tinguin d' estarhi 'ls contadors de gas.

El Sr. Coll y Pujol ó sigui qui vulgui l' arcalde que 'l sustitueixi, prestaría un gran servey á Barcelona sortint á la defensa dels vehins, víctimas de la mes indigna y escandalosa de las explotacions.

Sentit l' altre día, durant la representació de *Els primers frets*.

—Desde 'l primer acte al últim deuen haver passat molts anys.

—¿Y aixó perquè ho dius?

—Home, perque 'l Sr. Daroqui qu' en l' acte primer es mosso de casa 'n Lari, en l' acte tercer ja es capellá. Ja veus per arribar á cantar missa un estripa-terrossos si se 'n necessita de temps.

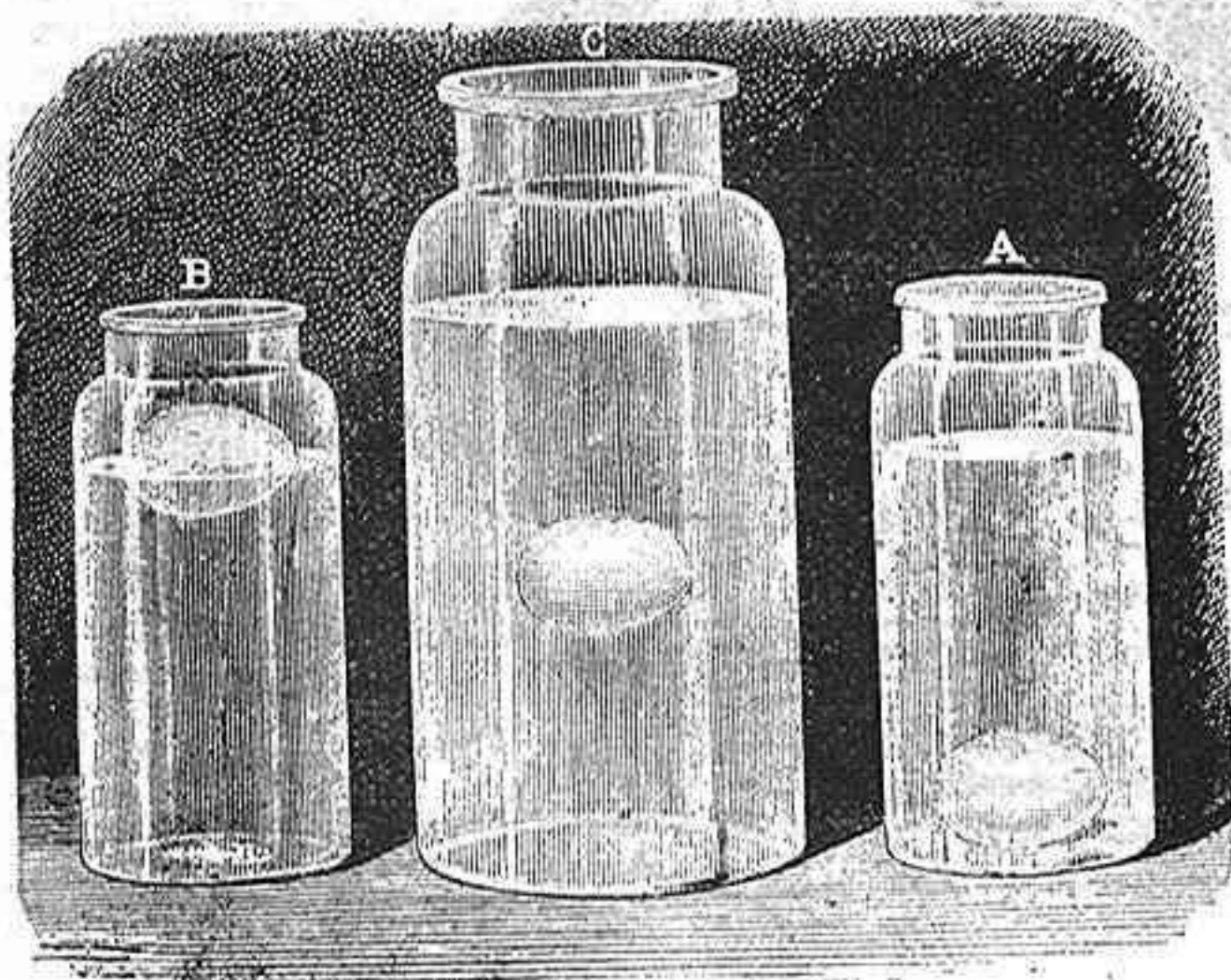
—Tens rahó; y per cert que si no hagués passat molt temps en Lari y la Ció 'l coneixerían, y la veritat es que no 'l coneixen.

Els divendres del *Ateneo barcelonés* continuan tan animats com sempre, y 'ls periódichs catalanistas muts, sense dirne una paraula.

Tal vegada perque la major part de las conferencies se donan en llengua castellana.

NIHIL NOVUM SUB SOLE
 6
 EQUILIBRIS D' UN OU FRESCH

¿Audaces fortuna juvat?...

Donchs procurínse tres pots de cristall, dos d' iguals, A y B, y un tercer, C, dugas vegadas més gran. Omplin, *ad hoc*, el primer A ab aygua clara y probin de ferhi sostenir un ou fresch. La tentativa será inútil y l' ou baixará *ipso facto* desseguida al fons, anant immediatament *in aqua deliscere*. *¿Quare causa?* La diferència de densitat. Coloquin, pel contrari, l' mateix ou en el pot B, plé d' aygua ben salada; intentin ferlo sumergir y també 'ls será impossible: l' ou tornarà á pujar á la superfície com un suro *sine qua non*. Aixó probará que la densitat del aygua salada es *ad majorem* que la del pot primer A; y 's comprendrá ab aquesta experimentació tan senzilla el perquè 'ns es més fácil nadar al mar que als rius y que á las bassas... de Sant Pere.

Combinin tot seguit els experiments citats, anyadint en el pot gran, C, certa quantitat d' aygua del pot A y un' altra del B; després d' algun tanteig *ad libitum* arribarán á obtenir un líquit que tingui exactament la mateixa densitat del ou. *Ergo*, com que desde alashoras no tindrà motius ni per anar *ad de profundis* ni per aguantarse damunt la superfície, com indica l' adjunt grabat, permanixerá *in áurea mediocritas... quousque tandem* ho tinguin per convenient, sense que demostrí tendència á pujar ni á baixar: *sic vos non vobis*. Perque si aixís ho volguessin, podrián ferlo anar amunt ó avall segons hi afegissin un grapat de sal ó bé líquit del pot C, ó, pel contrari, hi aboquessin aygua clara del pot A.

Es un curiosíssim entreteniment aixó dels pots y del ou: sabém aixó per experiència y per ingredients propis. Y per aixó ho proclamarem *urbi et orbi*.

Finis coronat opus Dixi Mea culpa.

Tal vegada també perque totas ellas están inspiradas en un criteri lliberal radicalíssim.

No en vá 's distingeixen aquells periódichs per las sevas tendències clericals... y ja se sab que no 's pot barrejar, y menos en els divendres de Quaresma.

¿Saben que 'm crida molt l' atenció que de un quant temps ensá l' *Diluvi*, haja deixat de publicar aquells comentaris en lletras negres que solía posar al peu de determinats *suellos* y articles?

En ells exercia l' Insensat de Mestre Titas, atribuintse la missió pedantesca de jutjar els treballs de sos companys de redacció.

¿Qué ha succehit en el *Diluvi*, perque l' Insensat haja deixat tot d' una d' ensenyar la pota?

* * *

La pregunta que precedeix es tant més justificada, en quant resulta que *El Diluvi*, apart l' eliminació de comentaris, no fá de bon trós tantas extranyesas com avants.

¿Es que l' *Insensat* ha deixat de pendre part en las tascas de la redacció?

¿Es que ha caygut malalt?

Consti, si fos aixís, que ho sentiríam molt.

Y dat cas que n' estigui, escolti un consell:—Guardis del ayre; pero sobre tot guardis dels globulillos homeopátichs del Sr. Laribal, puig hi ha qui assegura qu' en el seu botiquín ne té que son de molt mal pahir.

Strauss es una paraula alemanya que vol dir tres cosas ben distintas: Ramellet, Contenda y Avestrús.

Cap de aquestas acepcions corresponen al geni del músich eminent que aquests días s' ha fet aplaudir ab tan deliri pel públich del Liceo.

Es un temperament artístich més consistent que un ramellet de flors; més ferm y ardent que una contenda... y en quant al Avestrús ni menos hi té punt de comparansa.

¿Que pocas plomas d' avestrús portarían las señoras als sombreros, si tots els avestrussos sapiguessin remontar el vol tant enlayre com el famós *Strauss*!

Velshi aquí una proba més de que 'ls francesos tenen molta rahó quan diuen:—*Le nom ne fait rien à la chosse*.

Per lo vist es un crim abominable portar cartas de una població á un' altra.

Qualsevol día arriban á Barcelona procedents de un poble de fora y 's troban ab que al sortir de l' estació 'ls escorcollan... ¡y ay de vostés si 'ls hi atrapan á la butxaca alguna carta!... De passar als tribunals no se 'n escapan... Y 'ls hi portarán en calitat de defraudadors dels interessos del Estat. Perque la transmissió de cartas constituheix un dels monopolis del govern, y las cartas no poden anar més que pel Correu.

Veritat es que allí se solen perdre... y si s' escau á haverhi en ellas algun objecte de valor es molt probable que l' escamotejin... Pero aixó vostés no han de mirarho: aixó no es cap delict; lo altre sí.

* * *

Aquestas ó parescudas reflexions devían ferse días enrera 'ls recaders de Manresa, Tarrassa y Sabadell, que al baixar del tren se vegeren detinguts y portats davant del jutje, baix l' inculpació de que portavan cartas.

Podrá ser veritat que 'n duguessen com portan altres encárrechs lo mateix de paraula que per escrit, que tal es el seu ofici; pero aixó no es ni pot constituhir un delict, desde l' moment que tot ciudadá per la evacuació de una comanda 'm sembla á mí que pot valerse de qui millor li sembli.

Regularment, aquells pobres recaders, en materia de portar recados verbals ó escrits van més depressa que l' mateix telegrafo.

De manera que 'ls funcionaris del Estat, en lloch de detenirlos y encausarlos, haurían de pendre modelo d' ells pera posarse en condicions de satisfacer las necessitats del públich cada día més desatesas.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8.
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

ANTONI LOPEZ, EDITOR, RAMBLA DEL MITJ, NÚMERO 20, LLIBRERÍA ESPANYOLA, BARCELONA. CORREU: APARTAT NÚMERO 2

¡JA HA SORTIT!

EL PECAT DE EVA

HUMORADA EN VERS

PER

C. GUMÁ

ILUSTRADA AB DIBUIXOS DE M. MOLINÉ

Preu: **DOS** rals

A. Schopenhauer.—Sobre la voluntad en la naturaleza.	Ptas. 2
Cárlas Albert.—Amor libre.	» 2
Baltasar Gracián.—El héroe. El discreto.	» 3
Emerson.—El hombre y el mundo.	» 2
Nietzsche.—El origen de la tragedia.	» 2
Inb-Gebiol.—La fuente de la vida.	» 2

125 PLATOS DE VIGILIA
Célebres recetas culinarias
de la Duquesa Martell. Ptas. 0'50

GUY DE MAUPASSANT
MIS HARRIET. Ptas. 2

LA REINA MARGARITA

POR

ALEJANDRO DUMAS (*padre*)

Dos tomos, Ptas. 2.

Encuadernados, Ptas. 3.

Barcelona á la vista

ALBUM DE 192 FOTOGRAFÍAS DE LA CAPITAL Y SUS ALREDEDORES

Expléndida edición encuadernada á la inglesa en oro y negro

Pesetas 8

LOS DOS PILLETES

Novela basada en el drama de su mismo título
POR PIERRE DECOURCELLE
Dos tomos. Ptas. 4.

PRÓXIMAMENTE

DE CARNE Y HUESO

POR ANTONIO ZOZAYA

Tomo 76 de la

Colección Diamante

AVIAT SORTIRÁ

L' últim Trençalós

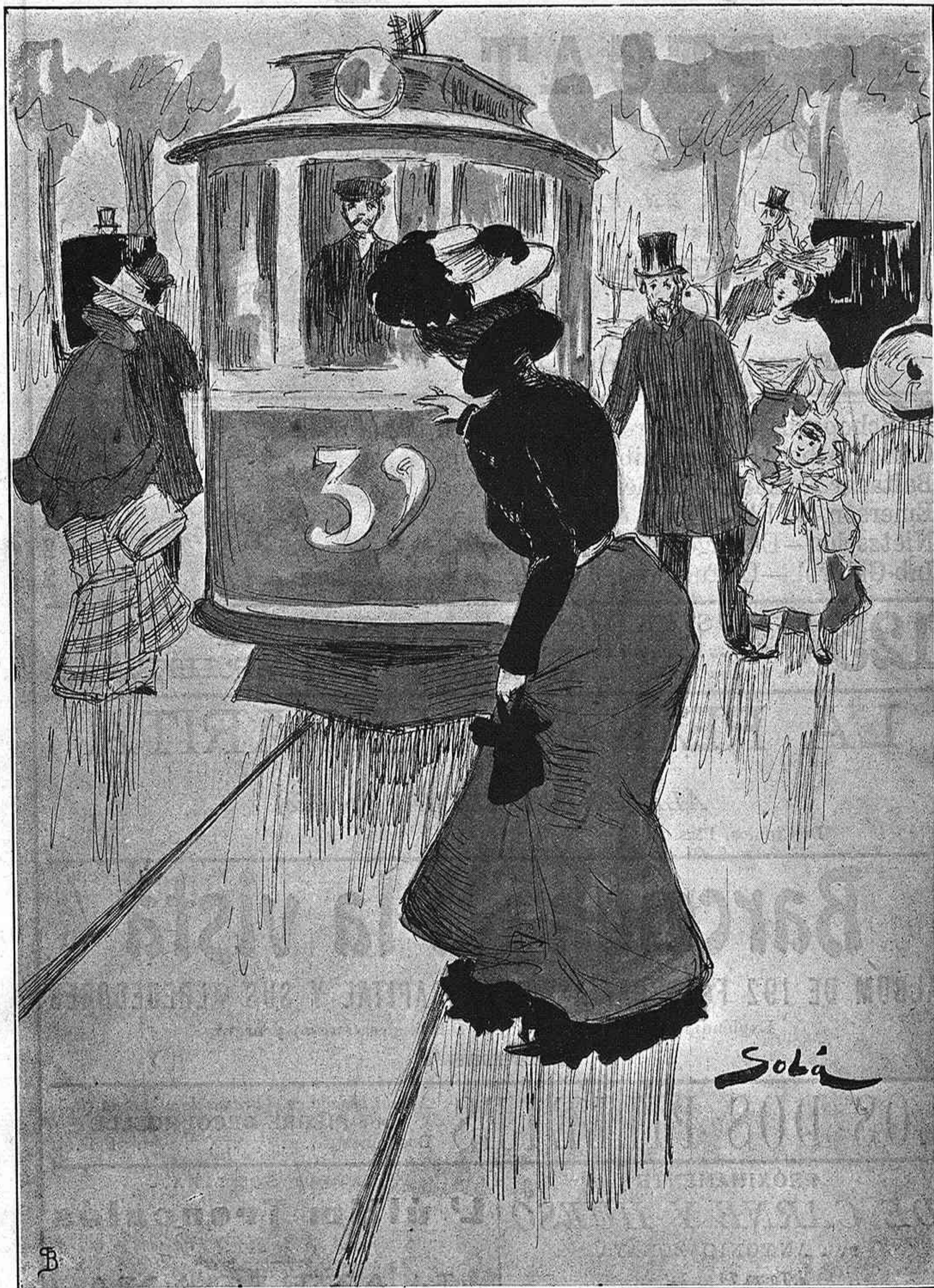
Singlot 16 de Serafi Pitarra

L' AFRICANA

Singlot 17 de Serafi Pitarra

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuu ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certifiat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

PROCEDIMENTS MODERNS

—Diguin lo que vulguin, quan una sab de qué se las heu, els cotxes del tranvia son un magnífich camp d'operacions.